

jaa derfra er berettiget til at slutte, at det højtærede Ministerium ikke rigtig har forstaaet at tage Hensyn til det Udfald, Valgene fit, men tvertimod snarere agter at fortsætte i den gamle Skure.

Der er fra forskellige Sider i disse Dage dels direkte fremsat, dels blot antydet Forslag om en Forandring i vor Grundlov. Jeg kan saa godt forstaa, at slike Tanker kunne næres og kunne komme frem i bestemt Form fra forskellige ærede Medlemmer, for, stant disse Forhandlinger have været prægede — som det ofte er blevet sagt — af den bløde og fordragelige Tone, saa synes jeg dog ikke, man kan betegne den nuværende politiske Stilling som en sikker og tryk Stilling. Jeg tror tvertimod, at man snarere kunde betegne den som en overtrukken Himmel, hvorfra der kan ventes et Uvejr naar som helst. Forliget fit sin Dom den 9de April, og jeg tror ikke, der er mange ud over Forligets Fædre, der have nogen Tillid til det. Og hvad der er det sørgelige, er, at Tilliden er borte, og hos mange er ogsaa Tilliden til Landets Grundlov borte. Jeg tror dog, at man her gør Grundloven Uret. Man kan snarere sige, at det ikke saa meget er Grundlovens Skyld — jeg skal indrømme, at den kan have sine store Mangler — som det er den Regerings Skyld, der staar bag ved Grundloven. Man nærer ikke Tillid til Ministeriets Grundlovstrofast, fordi der endnu i det sidste Halvdelen af de Regeringsmedlemmer, som have været med til at udstede provisoriske Love, og jeg tror, det navnlig er det, som gør, at der er en saa stor Usikkerhed og Mis-tillid over for hele vor Forfatning. Det er derfor ret forstaaeligt, at der fra mange Sider fremsættes Forslag for om muligt at skabe en bedre Grundlov og Garantier for Forfatningens Ukrænkelighed. Jeg skal være meget villig til for mit Vedkommende at tage Del i saadanne Forhandlinger, men jeg vil paa Forhaand sige, at jeg ikke venter mig stort af dem. Over for det Grundlovsforslag som er fremkommet, have vi set, at de forskellige politiske Partier have stillet sig som over for et Spørgsmaal om Gevinst eller Tab, og saaledes tror jeg ogsaa, at Partierne for Øjeblikket ville stille sig over for ethvert Forslag, der kommer frem i den Retning. Kan et Parti tjene noget ved et Forslag, ja, saa gaar det med til det, mener det derimod, at et saadant Forslag vil berede det Tab, saa kunne vi ogsaa være sikre paa, at det ikke gaar med til det. Vi maa huske paa, at vor nuværende Grundlov er en saa udpræget Klasselov, som nogen Lov kan være. Der sidder rundt omkring i Landet 10—1100 Sognekonger,

som gennem den privilegerede Valglov til Landstinget have faaet omtrent samme Magt og Indflydelse, som er tillagt hele den øvrige Befolkning tilsammen, og jeg tror, at der inden for denne lille Klasse Medborgere ikke er nogen Trang til Forandring, og at det vil være overordentlig vanskeligt at faa dem til at gaa med til at gøre Forandringer i Grundloven. Men uden deres Sanction er det jo ikke muligt at ændre Grundloven eller at skabe Garantier til Værn for vor nuværende Forfatning, og jeg tror derfor ikke, at der vil komme noget ud af Forhandlingerne i denne Retning. Man kunde jo nu sige: Ja, saa ser det jo haabløst ud, saa er der vel ingen Redning, saa blive vi nødtte til at staa paa det samme Standpunkt, hvorpaa vi nu staa. Og jeg vil ogsaa sige, at, saa længe den nuværende Klassestat staar i saa høj Kurs, som Tilfældet er nu, kunne vi ikke vente nogen Forandring eller Forbedring. Det er jo saaledes, at Flertallet af Samfundets Medlemmer holder paa den nuværende Klassestat og mener, at den er det rette og bedste Grundlag, hvorpaa Samfundets Ordning kan hvile. Her er et Mindretal, som ikke holder paa Klassestaten, men som i den ser en Samfundsordning, der rummer saa megen Uretfærdighed, at vi maa se at arbejde os bort fra den, og jeg tror, at først, naar dette Mindretal arbejder sig frem til at blive Flertal i Befolkningen, først, naar der staar et Flertal, som ser paa Klassestaten, som den virkelig er, først da vil det være muligt at skabe en bedre og friere Grundlov og at skabe et Flertal, som er modent til at værne om de Rettigheder, som blive det til-lagte ifølge Grundloven. Men indtil det sker, betragter jeg saadanne Forsøg paa at faa en ny Grundlov som Forsøg, der nærmest kun ville føre til, hvad man kalder: akademiske Diskussioner.

Formanden (Sofus Høgsbro): De udsørlige Betragtninger, som den ærede Taler gjorde gældende angaaende Grundlovs-spørgsmaalet vilde det dog have været rettere at opsætte, indtil det foreliggende Grundlovsforslag kom til Forhandling her i Salen. Der er jo desværre endnu mange Talere indtegnede, og vi maa dog ønske, at denne Behandling snart kunde sluttes.

R. Jørgensen: Det har under disse Dages Forhandlinger her i Salen indret mig en Del, at af de mange ærede Medlemmer, baade ældre og yngre, som have haft Ordet, have kun meget faa taget Ordet for Sparommelighed og ganske færre Sparommelighed paa de militære Budgetter, og